

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy hóra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó-lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.
 Hirdetések fölvetetnek Szilny Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Ugron és a függetlenségi párt.

Budapest, okt. 14.

(i) Ha meglepetést nem is, nagy felűnést mindenestre keltett Ugron Gábor tegnapi képviselőházi nyilatkozata, mely szerint ő és társai a kormánypártnál bejelentették a delegációba belépési készségüket; az a kívánságuk azonban, hogy a delegációban legalább egy tagsági helyet kapjanak, nem teljesített. Több lap erősen elítéli a kormánypárt szűkeklüségét és igazuk van. Ha a többség számbeli súlyát úgy használja föl, hogy a kisebbség elől még a kritika gyakorolhatását is elzárja: ez csunya méltatlanság, a mely természetesen következményül vonja maga után a kisebbség erőszakoskodását.

Az a felfogás azonban, mely Ugronék lépésében az 1867-ki kiegyezés eszméjének hódítását látja, teljességgel nem állhat meg. Hisz Ugron maga kijelentette, hogy ő a delegációba nem azért akar bemenni, mert ezt az intézményt fentartandónak vallja, hanem azért, hogy megvesse a lábát minden terrénumon, a hol a mai politikai rendszerrel meg lehet küzdeni. A delegációba belépést maga Kossuth sem tartotta a függetlenségi elvekkel összeférhetetlennek s azt nem elvi, hanem csakis taktikai okokból ellenezte. Kossuth és az egész függetlenségi párt felfogása szerint a delegációtól való tartózkodás azért hasznos és szükséges, mert az a tüntetés, melyet így a képviselőház egynegyed részét tevő függetlenségi párt a közösüges rendszer ellen passzive tanusít, gyakorlatilag is jelentősebb és eredményesebb, mint a delegációk tanácskozásaiban való s minden esetben csak leszavaztatással végződhető részvétel.

Az alap, a melyből e felfogás kiindul, egyáltalán nem az, mintha a függetlenségi párt a delegáció intézményét nem tartaná törvényesnek. Hisz ez abszurdum volna, de egyszerűen nem tartja olyannak, a melyben magát sikerrel érvényesítheti; vele szemben való kritikáját tehát passzivitással fejezi ki. Világos ezek szerint, hogy a delegációba be vagy be nem menés kérdése a parlamenti taktikára tartozik s nem a párt elvi programjára. A függetlenségi és 48-as párt mindenestre ragaszkodik a régi, helyesnek bizonyult taktikához; ha azonban Ugron és társai, a kik a pártból kiválással erre jogot váltottak, a belépést tartják czélszerűnek, ebben ugyan semmi okot nem láthat rá, hogy őket ez okból különös átokkal sújtsa.

Egy nyilvánvaló határvonal ez a két párt közt, de egyáltalán nem olyan, mely a testvéri viszony fentartását lehe-

telenné tenné. Van, igenis, ellentét a függetlenségi párt és Ugronék közt, de az nem most támadt s nem a delegációban való részvétel kérdéséből származott, megteremtette ezt az ellentétet az az ösmeretes fokozatosági elmélet, a melyet Ugron tavaly nyáron Kecskeméten és Kolozsvárott fejtegetett s a melynek logikai folyománya volt Ugronnak és husz társának az anyapártból történt kiválása. Ezzel az elvekbeli különbség a külön pártkeretek fennállásával konkrét alakban is kifejezést talált s igen nagy szórakozottságra volt szüksége annak, a ki csak a tegnapi történetek után eszmélt rá, hogy hisz Ugron voltaképen nem függetlenségi és 48-as.

Ezt már egy esztendővel ezelőtt konstatálták nemcsak újság-czikkerek s Irányi és Mocsáry röpiratai, hanem konstatálta maga Ugron Gábor, midőn a függetlenségi pártértekezlet határozatának nem vetve alá magát, külön pártkört alakított. Semmi szükség tehát nem volt ezt a nyitott ajtót betörni, mint azt teszi egy lap, melyet meglehetősen alaptalanul, a függetlenségi párt hivatott tolmácsául szöktak tekinteni. A függetlenségi párt zömének, erről meg vagyunk győződve, esze-ágában sincs most feszegetni azokat az ellentéteket, a melyek őt és az Ugron-pártot elválasztják. Sőt ellenkezőleg, gondosan keresi azokat az érintkezési pontokat, a melyek módot adnak rá, hogy épen úgy, mint a közigazgatási kérdésben, elveinek bármely sérelme nélkül, együtt harcolhasson Ugronékkal.

A veszekedést egymással befejeztük akkor, mikor a függetlenségi-párt kettészakadása ténynyé vált. Hogy Ugron más nézeteket vall, mint mi, ez jogot adott a szemrehányásra addig, míg a függetlenségi-párt tagjakép viselkedett; onnan eszkömmunikálni azonban, a hol már egy esztendő óta nincs ott, legfelebb mulatságos volna, ha — nem állnánk ellenség előtt s nem várhatnók minden pillanatban a döntő harc megkezdődését. Ilyenkor azt támadni, a ki ha nem is egy zászló alatt, de egy táborban küzd velünk, több a könnyelműségnél. S különösen nem lehet eléggé megróni akkor, mikor e támadást a fegyvertársak közti versengés sem igazolja s abból nekünk semmi hasznunk nem lehet, hanem csakis az ellenségnek.

Ezt nekünk, a kik tavaly Ugront a leghevesebben támadtuk s már akkor, mikor a szóban forgó lap még nem tájékozódott a pártválság esélyeiről és mélysegesen hallgatott, azt hisszük, jogunk és kötelességünk volt elmondani.

(•Budapest•)

Országgyűlés.

I.

(A főrendiház ülése okt. 15-én)

A főrendiháznak nevezetes ülése volt esütörtökön. Ekkor tárgyalta ugyanis a két §-ba gyömöszölt közigazgatási reformot, s azt el is fogadta. De nem ellenmondás nélkül. Sztáray Antal gróf, Zichy Antal és Eszterházy Miklós Móríc gróf erősen támadták a javaslatot s határozott állást foglaltak a közigazgatás önkormányzati szervezete mellett. — Különös fölemlítést érdemel Zichy Antal nyilatkozata, hogy t. i. a függetlenségi párt a nemzethálájáratette magát érdemessé az eredeti javaslat törvénynyé válásának megakadályozásáért. A javaslatot Gyula Pál, Szontagh Pál, Zichy Nándor gróf és Szapáry miniszterelnök védték, lanyhán és igazi hatás nélkül. A többség azonban, az előzetes megálapodáshoz képest, megszavazta.

Ugyancsak a esütörtöki ülésen választotta meg a főrendiház a delegációba kiküldendő tagokat s hozzájárult a képviselőház által a napokban elfogadott apróbb törvényjavaslatokhoz.

*

Vay Miklós báró elnök d. e. 11 órakor megnyitja az ülést s az elnöki bejelentések után megtörténik a

választás a delegációba.

Megválasztottak: I. Rendes tagok

- gr. Andrássy Aladár, gr. Batthyány Lajos, Brankovics György karlóczai érsek-patriárka, gr. Erdődy István, Hollán Ernő, Lukács Antal, gr. Mikes Miklós, örgróf Pallavicini Ede, br. Rudnyánszky József, Samassa József egri érsek, Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök, gr. Szapáry Géza, gróf Széchen Antal, gróf Sztáray Antal, ifj. br. Wodianer Albert, gróf Zichy Ágoston, gróf Zichy Henrik, gróf Zichy Ferencz, gróf Zichy Nándor, Kossevics Svetozár horvát-szlavon-dalmát főrendi képviselő.

II. Póttagok

- Schuster Konstantin váci püspök, Bohuss Zsigmond, gróf Zichy-Ferraris Lajos, gróf Festetics Andor, gróf Apponyi Lajos, Jellasics Gyula horvát-szlavon dalmátországi főrendi képviselő.

Következik:

a közigazgatási javaslat tárgyalása.

Sztáray Antal gróf a megyei adminisztrációt csak ott látja rossznak, a hol kortes főispánok vannak. A megyék legnagyobb része megteszi mindazt, mit a kor színvonalán álló adminisztráció megkövetel. Ő fél a kinevezéstől, mert ez minden egyéni szabadság elnyomására fog vezetni. — Van nekünk elég kinevezett hivatalnokunk; de ezek példája nem olyan kecsgető. A törvényjavaslatot így, amint van, Damokles-kardnak tartja, mely a szegény hivatalnokok fölött függ, hogy a jövő választáskor azt tegyék, mit nekik parancsolnak. Nem fogadja el a javaslatot.

Gyula y Pál sajnálja, hogy a javaslat csak elvi kijelentéseket tartalmaz; de erre szükség volt, mert a kisebbség vétőjogát akarta gyakorolni, mint a harminczas években a főrendiház tette, csak hogy ennek volt formai joga. Kéri a miniszterelnököt, fogantossíson olyan intézkedéseket, hogy a törvényhözó i működés szakadatlanul folyhasson és a nemzet akarata érvényesülhesen.

Zichy Antal az osztrák intézmények átvételét látja a javaslatban, s a bürokrácia áldását nem akarja Magyarországon kiterjeszteni. Szerinte semmi szükség nincsen az államosításra, mert mindazon kellékek, melyeket egy modern adminisztrációtól megkívánhatunk, valószínűleg a tervezett reform nélkül. A tisztviselőnek akár választott, akár kinevezett, mindig kötelességévé lehet tenni a törvényes rendelet végrehajtását. A minősítés és a kandidációális jog mindig elég ellensúlyozása a korteskedés tulkapásainak. Kívánja, — hogy a közönség ősi jog és szokás szerint tevékeny részt vegyen az adminisztrációban. (Helyeslés több felől.) A centralizáció veszélyességéről sokat irtak és beszéltek, ő csak Franciaország levelésére utal, mely pedig a centralizációnak régi hazája volt. Egy doktrinér elvnek kimondása törvényekben nem szükséges és nem célszerű; a parlament nem kötheti meg egy következőnek a kezét. Ha a képviselőház el is fogadta az elvet, főleges volt provokálni a főrendiház határozatát s főleges királyi szentesítés alá terjeszteni. Kéri a kormányt, elégedjek meg a képviselőház elégtételével. A kisebbség azonban a javaslat elleni küzdelmével a haza házára tett érdemet. Indítványozza, hogy vegyék le a javaslatot a napirendről.

Szontagh Pál a javaslatban az első részt látja a merev megyei rendszer ellen, azért elfogadja a javaslatot, bár annak szövegezésétől nyelvéreke visszaborzad. (Derűtség.)

Eszterházy Miklós Mórész gróf csak röviden akar hozzászólni, de fontosnak tartja a javaslatot arra, hogy azt megvitassák. A javaslat I. §-ban kimondott elv oka lesz, hogy össze fogják téveszteni az állam fennhatóságát a kormányhatalom fennhatóságával. E javaslat ellenkezik nemzetünk és államunk kifejlődésével s azt el nem fogadja.

Zichy Nándor gróf évek hosszú során át arra a meggyőződésre jutott, hogy a közigazgatást az államra kell bízni. Sajnálja, hogy már most nem tárgyalhatják azt a javaslatot, mely az egész közigazgatás rendezéséről intézkednek. De ezt a javaslatot is elfogadja. Más kérdés, hogy kielégíti-e ez a javaslat? Erre őszintén azt felelné s bizonyosan a miniszterelnök sem felelné mást, mint azt, hogy nem elégíti ki.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök reflektál egyes ellenjavaslatokra. Az állami adminisztrációt nemcsak a közvélemény, de a törvényhozás husz év óta folytatott működési iránya is követeli. Údvösebbnek tartja az állami kinevezést, mert így sokkal több használható erőt állíthatunk a megfelelő helyekre, mint a választási rendszer mellett. Polemizál ezután Zichy Antallal és Eszterházy Miklós Mórészczal s kéri javaslatának elfogadását. A többség ezután a javaslatot elfogadta. A főrendiház ezután vita nélkül elfogadott több apró törvényjavaslatot.

II.

A képviselőház ülése okt. 16-án.

Az öt hónapról szóló indemnitéről kezdődött meg a vita a tegnapi ülésen. Hegedüs Sándor, mint a pénzügyi bizottság előadója, kizárólag budget-okokkal indokolta a törvényjavaslatot.

A függetlenségi párt részéről Helfy Ignác szólalt fel, határozati javaslatot nyújtván be, s ugyanakkor hosszabb s igen érdekes beszédben fejtegette a politikai háttér, mely a kormány törvényjavaslatát mögött lebeg.

Ezután szólalt föl gf. Apponyi Albert, szintén külön határozati javaslatot terjesztvén be, mely neki a zárszóra is jogot ad. Apponyi egymás után mérte az éles válaszokat a kormány politikájára, melyet találóan nevezett el az »a g g ó d ó v a t o s s á g e« politikájának, csak hogy ez a drága egészség is nem a legjobb karban van s ezért terjed el az az ispotály szag, mely a kormány minden »erő-kifejtésével« együtt jár. Kiemelkedő része volt Apponyi beszédének az is, melyben erélyesen róttá meg azt a főrendiházi felszólalást, mely csütörtökön a főrendiházban a képviselőház jogkörébe avatkozott; s Apponyi erre nézve a képviselőház elnökét hívta fel nyilatkozatra. Pechy Tamás azonban félreérté Apponyit, mert azt hitte, hogy intézkedést várt Apponyi a ház elnökétől, holott erről nem lehetett szó, csakis a főrendiházi beszédnek ünnepélyes visszautasításáról.

Apponyi beszéde ellen Wekerle S. pénzügyminiszter szállt sikra; s úgy a budget, mint a politikai exigenciák szempontjából igyekezett a törvényjavaslatot megvédeni. Wekerle beszédének nagyobb része a politikai szempontokkal foglalkozott, de Apponyinak minden konkrét provokációja elől kitért és csak az általánoságok körében mozgott. A reakció vádjai alól egy elképzelt szójátékkal menekült ki, s az aggodó óvatossága politikáját az objektivitás leplevel akarta betakarni.

Wekerle után Csánady Sándor s Csánady után Beöthy Ákos szólalt fel, egyikét tartván a legsikerültebb és legszellemesebb polemikus beszédnek. Beöthy Á. rekapitulálta Apponyi vádjait, s kimutatta: mily siralmasak voltak azokkal szemben a védekezésnek argumentumai. Alaposan megczáfolta a pénzügyminiszter állítását, mely az angol eljárásra vonatkozott, s megmagyarázta, hogy a kormánynak semmi joga nincs az obstrukció miatt vádolni az ellenzékkel. Beöthy szerint az sem volt obstrukció, a mi a múlt nyáron a közg. törvényjavaslattal szemben történt, mert azt mindvégig parlamenti tartalom és magas parlamenti színvonal jellemezte. Nagy hatással mutatta ki Beöthy Ákos, hogy az a válasz, melyet a miniszterelnök az ifjusági tüntetések ügyében tett interpellációra adott, konstatálta a hivatalos anarchiát, s hogy ilyen szomorú nyilatkozat miniszteri padokról még nem volt hallható. Nagy és általános derűtséget keltett, midőn Beöthy a főrendiházi incidensre tért s Gyulai Pált »szörtölődő kávébenikének« nevezte.

Beöthy Ákos beszédének hatását semmi sem jellemezheti jobban, mint az a tény, hogy utána az oly sokáig hallgatott igazságügym. a nagy Dezső is szükségesnek tartotta, hogy elokvenziájával a Beöthy beszédének ellensúlyozására boldogítsa a szabadelvű pártot. — És szerzett egy félórás mulatságot az — ellenzéknek. Mert az ellenzéknek immár nem lehet kellemesebb szórakozása, mint hallani a Mikádót, s fejtegetni a találós meséket, melyeket föléd. Mert Szilágyi folyvást találós meséket ad fel s mindig provokálja azt a kérdést, akár hallgasson, akár beszéljen, hogy »ugyan mit akar ez a Mikádó?«

Az ülés utolsó szónoka Csátár Zsigmond volt.

Helfy Ignác beszéde — rövid kivonatanban — így hangzik: Az indemnitivel való kormányzás csak természetes folyamánya annak a zilált, kétségbejítő pénzügyi helyzetnek,

melyben még néhány év előtt voltunk. De noha az indemnitivel való kormányzás nem új dolog minálunk, ezuttal egészen új jelenségekkel állunk szemben. Új az, hogy az év vége előtt két hónappal kéri a felhatalmazást s kéri teljes öt hónapra. Utal egy angol példára, mikor a kormány a ház feloszlásának bejelentése után kért négy havi indemnitit. Az oppozíció ekkor azt mondta, hogy az indemnitit az adott viszonyok között teljesen korrekt és helyes, de négy hónapra az indemnitit megadni nem lehet, mert ez nem fér össze az alkotmányos szellemmel.

Hegedüs Sándor, mint előadó, felsorolta mindazon okokat, melyek felhozhatók arra nézve, hogy az indemnititől félni nem kell; csak egyet mulasztott el, azt nem mondta meg, hogy miért van szükség ily indemnityre. Pedig ez iránt nagyon különböző gyanuokat rebesgetnek. Vannak, a kik azt hiszik, hogy a kormánynak szüksége van a felhatalmazásra, mert idő előtt fel akarja oszlatni a házat. Aztán vannak, a kik azt hiszik — s ezek közé tartozik ő is — hogy a kormánynak mindenekelőtt szüksége van egy hangos bizalmi nyilatkozatra. Erre látszik mutatni az a »moriamur pro rege nostro«-féle jelenet, mely a minap a szabadelvű klubban lejátszódott, mikor az előadó nem is volt képes alapos okait a javaslat mellett, kifejtteni, mert szavait elfojtotta az a hangos bizalom-kitörés, melylyel a párt, az ő indokait meg sem hallgatva, kormánya mellett nyilatkozott. Nézete szerint e javaslat csak egy újabb szimptoma ama reakcionárius irányban, melybe a kormány tévedt.

A maga részéről nem hajlandó a miniszterelnöknek azt a szíveséget megtenni, hogy a javaslatot, mint a kormányárt tette, elfogadja. Nem fogadja a javaslatot, mert tagja a függetlenségi pártnak, de nem fogadná el akkor sem, ha a kormánypárton ülne. Határozati javaslatot nyújt be, amely a következőleg hangzik:

Mondja ki a képviselőház, hogy az 1892. év öt első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául nem fogadja el. Budapest, 1891 okt. 16. Benyújtja: Helfy Ignác, Karolyi Gábor, Madarász Imre, Csánady Sándor, Madarász József, Lukács Gyula, Isak Dezső, Kun Miklós, Irányi Daniel, Almássy Sándor.

Apponyi Albert gr. szerint a mai kormánypárti rendszer és politikája aggodó óvatosságának legpregnansabb kifejezése maga ez a javaslat, mely a ház előtt van. Nagyon veszedelmes lejtőre lépünk, midőn kellő indoklás és kimutatott szükség nélkül precedenst szolgáltatunk arra, hogy az indemnitással való kormányzás a tökéletesen indokolható szükség határain túl kiterjesztessék, úgy a megállapítás időpontjára, mint a tartamnak hosszúságára nézve. Olybá tűnik ez, mintha a kormány minden politikai diskussziót lehetőleg ki akarna kerülni s így magát abba a helyzetbe juttatja, hogy ha neki úgy tetszik, még magát a budget-tárgyalást is kikerülhesse és oly hosszú időre terjedő felhatalmazást biztosítson magának, hogy ez országgyűlés tartama alatt esetleg felmenthesse magát a költségvetés tárgyalásának terhe alól is. Ha van a kormánynak ilyen szándoka, kívánatos volna, hogy most nyilatkozzék. Ha nincs, kívánatos volna, hogy egész határozottsággal mondja ki, hogy nincs; ámde ekkor teljesen érthetetlen ez az öt hónapra terjedő felhatalmazás, valamint érthetetlen ennek az év vége előtt két és fél hónappal való megszavazása. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Talán még most is folyton obstrukcióról álmodozik; az obstrukció, annak veszélye és az azzal szemben való óvatosság uralkodik egész politikája felett. Fél, hogy december vége felé a felhatalmazási javaslat találkoznék ily sorssal.

Szólo nem érti ezt az eljárást. Ha a bizalmi kérdés alapján tárgyalnók a jelenlegi törvényjavaslatot, nem is volna szükséges ez alkalommal mindazokat az okokat elősorolni, a melyek őt a kormány iránt bizalmatlanságra indítják.

Elég azokra a symptomákra utalni, a melyek azt mutatják, hogy nagyon kevés önbiz-

lom v
önbiz
mások
annyi
járulá
fogva
tároza

első h
dezen
latot,
tekint
a par
nem f

Kovács
Mihály
Király
ánszky
Kornél
Géza.

1

képvis
nácso
gyar k
érdeke
párti k
kal ill
állam
Pázmá
dapest
amoly
külála
heteki
a kirá
térésé
főváros
gadlat
gyar
felvéte
csak é
nem é
ven. H
szemp
lakó n
menny
a mag
már a
mindig
teless
ket ter
kereté
az ő f
lévén
pénzüg
kormán
mint h
sem ak

szerdai
általán
gulag e
mellét

a legha
tanács
melyer
massa,
sem H
Kolos
halmi
zárul
volna
zetesi
hát e
léssel
sel van

A
ventj
fögond
novemb
konven
elbirála
2-án de
t.-cz. sz
dezend
végett
kar, mi

lom van a t. kormányban; a kiben pedig kevés önbizalom van, az nagyon kevés igényt tarthat mások bizalmára. A javaslat önönmagában annyira abnormis, hogy az ahhoz való hozzájárulást tulajdon érdeménél és tartalmánál fogva tagadja meg és ebben az irányban határozati javaslatot nyújt be:

Mondja ki a ház, hogy az 1892. év öt első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot, minthogy a felhatalmazás időtartamának tekintetében az eddigi gyakorlaton túlterjed és a parlamenti ellenőrzés követelményeinek meg nem felel, általánosságban sem fogadja el.

Beadják: Apponyi Albert, Beöthy Ákos, Kovács Albert, Berger Ignác, Lázár Árpád, Mihályi Péter, Wittmann János, Zay Adolf, Királyi Pál, Bernáth Béla, Kund Jenő, Andreánszky Gábor, Linder György, ifj. Ábrányi Kornél, Nagy István, Melczér Géza, Balogh Géza.

Magyar királyi udvartartás. A képviselőház pénzügyi bizottsága csütörtöki tanácskozásának kiváló mozzanata volt a magyar királyi udvartartás kérdésében kifejlődött érdekes vita. Pázmándy és Helfi függetlenségi párti képviselők vetették a kérdést fel, példakal illusztrálva, mily kevéssé méltó a magyar állam közjogi helyzetéhez a jelenlegi állapot. Pázmándy nevezetesen felemlítette, hogy Budapest az udvartartás szempontjából csak amolyan nyaralóhely-számba megy; hogy egy külállam követe megbízólevelének benyújtását hetekig kénytelen volt halogatni, várakozván a királynak Budapestről Bécsbe való visszatérésére, mert arról értesítették, hogy a magyar fővárosban nincs meg a kellő berendezés fogadtatására; hogy elvileg ki van zárva magyar embernek az udvari személyzetbe való felvétele s maguk a magyar miniszterek is, ha csak éppen a királylyal nem, mással ugyan nem érintkezhetnek az udvarnál magyar nyelven. Helfi hozzátette annak a figyelemreméltó szempontnak kiemelését, hogy az országban lakó nem magyar ajku lakosság szemeiben is mennyire emelné a magyar állam tekintélyét a magyar királyi udvartartás létezése, s hogy már arra való tekintettel is, hogy nem fog mindig jelenlegi uralkodónk a trónon ülni, kötelessége lenne a kormánynak erélyes lépéseket tenni a magyar királyi udvartartás állandó keretének létrehozására. A miniszterelnök s az ő felsége személye körüli miniszter távozni a lévén kénytelenek a főrendiház ülésére, a pénzügyminiszter fejtegette ki e kérdésben a kormány álláspontját, mely most sem egyéb, mint hogy a kormány e kérdésben — semmit sem akar tenni!

BELFÖLD.

Az indemnity. A szabadelvűpárt a szerdai értekezleten az indemnityt tárgyalván, általánosságban, valamint részleteiben egyhangulag elfogadta az egész párt tüntető éljenzése mellett.

Az új primásról. Politikai körökben a leghatározottabban állítják, hogy a minisztertanács végleg határozott Simor utódjának személyére vonatkozólag s az új primás sem Samassa, sem Hidassy, sem Zalka, sem Schlauch, sem Hornig nem leszen, hanem Vaszary Kolos, a benedekrendű szerzetesek pannonhalmi főapátja. Hir szerint a szentszék is hozzájárult volna e kinevezéshez s már megadta volna a leendő primásnak a föloldozást szerzetesi fogadalma alól. E hírlélek szerint tehát el van ejtve Samassának általános helyesséssel fogadott jelöltsége. Vajjon nem hírléssel van most is dolgunk?

A reformátusok egyetemes konventjét Vay Miklos báró ref. egyházmegyei főgondnok és Kun Bertalan ref. püspök ez évi november hó 5-ére tüzték ki Budapestre. A konvent tudvalevőleg a zsinati előmunkálatok elbírálása végett ül össze. Megelőzőleg november 2-án délelőtt 10 órakor, az 1790—91-iki XXVI. t.-cz. százados évfordulójának emlékére rendezendő ünnepély sorrendjének megállapítása végett egy a ref. püspökök s a főgondnoki kar, mint az ág. hitv. ev. egyház püspökei és

felügyelői össze fognak ülni. November 3-án délelőtt 10 órakor a zsinati nagy bizottság kezdi meg üléseit a budapesti ref. főgimnázium disztermében.

KÜLFÖLD.

Olaszok harcza a pápaság ellen. A pápai garancia-törvények eltörzése végett kifejtendő agitáció érdekében nemzeti központi-bizottság van alakulóban, melynek elnöke — mint sejthető — vagy Garibaldi Menotti, vagy Crispi lesz.

Merénylet a csár ellen. Lengyel lapoknak azt írják Kiewből, hogy a csár ellen tervezett merénylet miatt eddig ötszáz deákot tartóztattak le. Az izgatottság igen nagy, az egyetemet bekarják zárni. A kaszarnyákban a katonaság konzignálva van.

Ujabb dinamit Reichenbergben. Wolff Vilmos lakatos legény az ugynevezett »fekete hidon« egy dinamittal telt ládát talált, mely a hid alatt volt elrejtve. A »fekete híd« vasszerkezetű, s két ezer lépésnyi távolságra van a rosenthali hidtől. A vizsgáló bizottság azonnal megjelent a helyszínén. Azt hiszik, hogy e lelet összefüggésben van a rosenthali megkísérlett bombamerénylettel.

Ujdonságok.

*** Női kereskedelmi tanfolyam.** Hazánkban is mindinkább hódít azon nézet, hogy a nőknek szélesebb munkakört kell engedni, s oly nevelést kell nekik adni, hogy kenyérüket maguk is megkereshessék. Már maga az állam is igénybe veszi a nők szolgáltatást, s nemcsak a nevelésügyi terén, de különösen a postánál és távirvánál nagy számmal alkalmazza azon nőket, kik e feladatok teljesítésére képesítve vannak. Amde számos olyan foglalkozási ág van még, melyen a nők munkásságát hasznosan lehet értékesíteni, de még eddig — míg hazánkban patriarchális életmód uralkodott — nem sokat törődtek azzal, hogy a nőknek újabb és újabb munkakört nyissanak. Amde most, midőn mindannyian küzdünk a megélhetés nehéz versenyével, midőn a család-alapítást éppen magának az államnak intézményei nehezítik meg, midőn tehát a nőknek nagyobb száma van arra ráutalva, hogy maguk igyekezzenek maguknak tisztességes kenyeret keresni: felmerült annak a szüksége, hogy a nőket különféle foglalkozási ágra képesítsék. Igen helyes érzéket tanusított e tekintetben gf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi-miniszter, ki elhatározta, hogy hazánk nagyobb városaiban — hol kereskedelmi akadémiák vannak — női kereskedelmi tanfolyamokat létesít. Megkereste e tárgyban a debreczeni ev. ref. egyházat is, felszólítván, hogy nem lenne-e hajlandó Debreczenben női kereskedelmi tanfolyamot létesíteni, s annak helyét adni? A debreczeni ev. ref. egyház természetesen örömmel ajánkozott ennek kivételére, s készséggel ajánlotta föl a szükséges helyiséget, s megindította az előmunkálatokat. Kiss József tanfelügyelő ur, ki sokat fáradozott a női kereskedelmi tanfolyam létesítésén, a nyáron kibocsátotta az erre szóló fölhívást, melynek fényes eredménye lett. Eddig ugyanis 56 növendék iratkozott be, kik a női kereskedelmi tanfolyam hallgatói akarnak lenni, s e növendékeknek $\frac{4}{5}$ része ref. vallású, s mi azt bizonyítja, hogy a tősgyökeres debreczeni lakosság örömmel üdvözlöi e tanfolyam felállítását, melynek fontosságát és jelentőségét Zala i Márk keresk. akadémiái tanár ur lapunkban több ízben fejtegette, a mint erre olvasóink emlékezhetnek. Az előmunkálatok megtételével a debreczeni ev. ref. egyház vegyes bizottságot bízott meg, melynek munkálata az ev. ref. iskolaszék csütörtök délutáni ülésén ovasztatott fel. Az iskolaszék — Némethy Lajos ev. ref. lelkész ur elnöke alatt — beható tárgyalás után jóváhagyta a kiküldött vegyes bizottság javaslatát, mely legközelebb az egyháztanács elébe terjesztetik. A női kereskedelmi tanfolyam — melynek első éve a miniszter tervezete szerint is csak próba-év lesz — a debreczeni ev. ref. leánynevelő-intézet mellett állítatik föl, mely intézet, ha felsőbb leánynevelő intézetté ala-

kittatik át, a női kereskedelmi tanfolyammal kapcsolatban első leánynevelő intézete lesz hazánkban. A női kereskedelmi tanfolyam költségvetése a következőleg van előirányozva: szükséglet 1250 frt, a fedezet 1680 frt. A tandíj egy évre 40 frt, s ennek fizetése alól csak az egyháztanács menthet föl egyes növendékeket. A tanfolyam a Hajdu István tanár jelenlegi lakásán lesz elhelyezve, kinek lakbérére Debreczen város közgyűlése 200 frtot, a tanfolyam felállítására pedig 500 frtot szavazott meg. A tanfolyam feletti közvelelen felügyeletet az illető iskola igazgató tanára gyakorolja, ki a felügyeletért 100 frt tiszteletdíjat kap, a tanárkari jegyző tiszteletdíja pedig 50 frtban van megállapítva. A kereskedelmi tantárgyakat a kereskedelmi akadémia tanárai fogják előadni, kik heti óránként 40 frt tiszteletdíjban részesülnek, mely tiszteletdíj, ha a költségvetés engedi, év végén emeltetni fog. Eddig az gátolta a tanfolyam megnyitását, mert a leánynevelő-intézetet építették, most már azonban, miután az építkezés előrehaladt, a megnyitás rövid idő múlva eszközölhető lesz, s bizonyára városunk egész közönsége örömmel fogadandja a női keresk. tanfolyam megnyitását!

*** Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Uray Imre országgyűlési képviselőnek a Csaptól, esetleg Bányától Vásáros-Namény irányában Váriig a tiszai védőtöltésen vezetendő h. é. vasutra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

*** Jubiláló főispán.** Ujfalusi Sándor jásznagykun-szolnok megyei főispán, csütörtökön ünnepelte Szolnokon a közigazgatás terén való működésének 25 éves jubileumát. A megye notabilitásai mind összegyűltek erre az alkalomra s ott voltak ezenkívül Beniczki pestmegyei, Zsilinszki csongrádmegyei és Degenfeld hajdumegyei főispánok s több országgyűlési képviselő. Az őszi megyei közgyűlésen Bagosy főjegyző és Horthy István megyebizottsági tag üdvözölték a jubiláló főispánt. — A gyűlés után diszebed volt. — Hajdu alispán elítelte az ünnepet s ezenkívül még felköszöntőt mondtak Horthy, Markbreit Gyula dr. és Domahidy István.

*** Egy kórház bünügye.** A bihar-megyei kórház annak idején nagy port felvert bünügynének egyik fővádlottját Csillag Sándor gondnokot kibocsátották a vizsgálati fogságból. A gondnokot az ügy megindulásakor lezárták, de utóbb kibocsátották. A tábla azonban elrendelte a vizsgálati fogságba visszahelyezését. Most a kuria ismét szabad lábra helyezte a fővádlottat.

*** Birói szemle Mórincz Pál birtokán.** A csödbe jutott Mórincz Pál marciházi birtokán a népokban birói szemle volt. A szemle előzménye az volt, hogy Mórincz Pál ezt a birtokot, melynek bérlete két év múlva járt le, csödbe jutása előtt két hónappal újabb tíz évre adta ki bérbe s kaucziókepen felvett 4000 frtot. Az ilyképen becsapott bérlet a tízévi elvont hasznát követeli. Ebben a kérdésben tartatott meg a birói helyszíni szemle.

*** Hol maradt a következőség?** A »D. E.« tegnap számainak nyílt-terében valami B. S. aláírású uri ember, kinek nagyon sok üres órája lehet, hogy ily apró dolgok megírására is ráér, nekünk ront a miatt, hogy egy irodalmi vállalatról kétféle közlemény látott lapunkban napvilágot. Hát a dolog magyarázata igen egyszerű. Midőn ugyanis lapunk egyik munkatársa meglátta az illető irodalmi vállalat fálragaszt, melyek feltűnő magas hangon voltak tartva, azt gyanította, hogy a hirdetett munka ponyvairodalmi termék lesz, így jelent meg 192-ik számunkban olvasható közlemény; — időközben az illető munkának mutatóny-füzeteit beküldték hozzánk s ezekből meggyőződünk arról hogy komoly irodalmi munkával van dolgunk, — kötelességünk volt tehát helyreigazítás gyanánt a 197-ik számunkban megjelent közleménynek helyet adni. Ebben lát B. S. ur következetlenséget? Külömben örülünk rajta, hogy lapunknak oly buzgó olvasói vannak, kik még az ilyen apróságokat is figyelemmel kísérik. Mi magunk régen megfellelőztünk mindkét közleményről!

* **Esküvő.** Kiss Erzsike kisasszonynak, Kiss Albert debr. ev. ref. lelkész s orsz. gyül. képviselő kedves és szép leányának, ma d. u. 4 órakor esküdtök örök hűséget Nagy Zsigmond, a debr. főiskola tehetséges ifjú tanára. Az esküvői szertartást, mely az örömapa házában folyt le, Kiss Áron püspök-helyettes, a menyasszony nagybátyja végezte. Az esküvőnek s a családi örömnépnek, tekintettel azon gyászra, mely egyházunkat a múlt héten érte, csak a legszűkebb családi kör volt a tanuja, de azért városunkban igen számosan osztoznak a köztiszteltben álló család örömnépében s tiszta szívből kívánnak tartós boldogságot a derek ifjú pár frigyére. Fogadják a mi őszinte szerencse-kívánatainkat is!

* **Új vasút.** A P.-Ladánytól Nádudvaron keresztül B.-Újvárosig vezetendő helyi érdekű vasút ügyében népes értekezlet tartott f. hó 14-én Nádudvaron. Osztályfőnök Ferenccz ügyvéd, az értekezlet összehívója, ösmertette a vasút szükségességét és annak különösen mezőgazdaságunkra nézve kétségtelen nagy előnyeit. Elmondotta, hogy az Unionbank már 1861-ben tervezett egy vasutat P.-Ladánytól Nádudvaron keresztül a borsodmegyei Szt.-Iván községig, mi által ez a vidék Miskolczczal is egyenes összeköttetésbe jutott volna. A bank 10 évig nem adta fel ezt a tervet, de az érdekeltek közönye miatt akkor meg nem valósulhatott. Most itt van az alkalom, hogy az elődök nagy mulasztását helyre-pótoljuk. Előterjesztette továbbá a vasút irányát és állomásait. A 37 klm. hosszú I. rendűnek tervezett helyi érdekű vasút a m. államvasutak p.-ladányi állomásából ágazna ki s Nádudvar község, Angyalháza szoboszlói, Köselyszeg és Elep debreczeni puszták érintésével a debreczen-füzes-abonyi vasúthoz csatlakoznék Balmaz-Újvárosnál.

Állomások lennének Ladány és Nádudvar között Nagy Dezsőé tanyája mellett, Nádudvaron a Lukács Dezső háza mellett, Szoboszló felé, a Köselyszegben Horváth Tamás tanyájánál és a Pipa gödrök környékén Elep tulsó végén. Az építési költségek kilométerenként 25000 frtra vannak előirányozva; a 900,000 frtot tévő beszerzési árból az érdekeltség által törzsrészenyek címén mintegy 300,000frt volna fedezendő. — Számokkal mutatta ki az előadó, mennyire emelné ez a vasút az érintett birtokok jövedelmességét és értékét, különösen a Köselyszegben és az Elepen, ahonnan most egy méter mázsa buza elszállítása a legközelebbi vasuti állomásig 30—35—40 krba kerül, míg e vasut elszállítaná Debreczenig vagy Ladányig 5 krért, így minden m. mázsán 30—35 kr. használna a gazdának, ami egy 100 holdas birtoknál már igen tetemes haszonra rug. Az értekezlet egyhangulag kimondotta Nádudvarra nézve a vasútnak szükségességét és egy bizottságot alakított, mely megállapítsa, hogy a 9000 lakossal és 37,000 kath. hold határral bíró Nádudvar a birtok érték arányában mily összeggel járuljon a vasút kiépítéséhez. E vasút ügyében, mely ismét emelni fogja Debreczen központi jelentőségét s Hajdúvármegyének legvirágzóbb nagy községét vonná be a vasuti halozatba, közelebb Debreczenben lesz nagyobb értekezlet s reméljük, hogy e vasút kiépítése mielőbb valósulni fog.

* **Egyház.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében 1891-ik évi okt. hó 18-ik napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárty: zsinati képviselők választása és egyéb fontos ügyek.

* **Séta-hangverseny.** Holnap d. u. 4 órakor a »Margit-fürdő« vendéglőjében a katonai zenekar séta-hangversenyt rendez, a következő válogatott műsorral: 1., »Fürch-induló«, Wégnertől. 2., Nyitány az »Impresario«-ból, Mózartról. 3., »Vig történetek«, keringő Czubuktól. 4., Dal »Asrá«-ból, Rubinsteintől. 5., Ábránd a »Paraszt-becsület« operából. 6., »Air Varié«, Beriotól. 7., »Nevető galambok«, szalon-darab Eilenbergtől. 8., »Fény és árny«, mazur-polka Strausstól. 9., Egyveleg a »Szegény Jonathan« operettéből. 10., »Hunyady-induló«, Erkelről.

* **Öngyilkosság a temetőben.** Varga József m. kir. pénzügyőri vigyázó tegnap d. u. 1/2, 1 órakor a hatvan-utcai temetőben, egy sírdombon, egy fiatal — a napszámos-osztályhoz tartozó — ember holttestére akadt. Ez esetről a rendőrséget rögtön értesítette. A helyszínére kiküldött rendőrtisztviselő a holttest mellett egy kétsővű pisztolyt, továbbá papírba göngyöltetett golyókat és löport talált. A fegyver egyik kilőtt csőve az erős töltéstől egész szét volt szakadva. Az életunt ember éppen szíven lötte magát. Az ismeretlen holttestet agnoscálás végett beszállították a kórházba. Igy hangzott a rendőrség tegnapi jelentése, melyhez még mi a következő újabb adatokat fűzzük: A fiatal ember 24 éves, egykei születésű, a hol is szülei szegény gazdálkodó emberek. V e g h József névre hallgatott szegény, míg élt. Szülei, kiket szerencsétlen fiuk levélben értesített szomorú tervéről, bejöttek a városba, hogy esetleg még megakadályozzák terve kivitelében, de meg késtek, mert fiok halva fekszik, sőt már a rideg sírgödör, az utolsó nyugvóhely is elkészült számára. A szegény, egyszerű emberek nem tudják még csak elgondolni sem, hogy mi vihette fiukat a halálba. Nem tudom! Nem tudom! mondta zokogva a kapitány ur előtt a kesergő anya, kinek majdnem szívét törte meg a fájdalom. — De hát ki is tudná kismerni egy emberi szív rejtelmét? Egyiknek a végtelen nagy szerelme ásatja meg rideg sírgödörét, a másiknak a nyomor okoz halált hozó gondokat. Sértett önértzet vagy ki nem elégitett becsvágy, pillanatnyi felhevülés mámorra, de meg ki tudná azt elsorolni, hogy mi minden nem készíti a gyenge lelkű halandót az öngyilkosságra. Az ember gyöngé, az élet ösvénye sikamlós. Mindenütt örvény és kárhózat, a fiatal ember megszedül, bukik le a szennybe, nyomorba. Majd megutálja e hitvány életet s egy lövéssel véget vet életének. Az emberek olvassák vagy hallják e hirt és szánalom még sem kél szíveikben. Vállat vonnak s fagyos hangon mondják: »Bolond volt, a mit keresett, megtalálta!« Ez a nekrológ. A szegény öngyilkost eltemetik és elfeledik. Minden marad a régi, és csak a temető sírjainak száma lesz egygyel több.

* **Filloxera.** Hajdu-Nánás város szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítván, a határ zár alá helyeztetett.

* **Halálozások.** Okt. hó 4-től okt. hó 10-ig elhunytak városunkban: Kovács? ref. halvaszülött fiú, — Tamás Zsófia, 2 é. ref. béhurut, — Pócsi Ilona, 1 é., kath., béhurut, — Kerekes Mária, 1 hó, ref., veleszült. gyengeség, — Laboncz György, 65 év, kath., szervi szivbaj, — Sipos Gyula, 1 hó, ref., veleszült. gyengeség, — Szathmári? ref., halvaszül. fiú, — Vig Julianna, 6 év, ref., veselő, — Harangi József 4 év, ref. agylob, — Soltész Zsuzsanna, 37 év, ref., öngyilkosság, — özv. Naskó Jánosné, 88 év, ref., aggkór, — Berki Jánosné, 54 év, ref., szervi szivbaj, — Tóth József, 81 év, ref., aggkór, — Győrösi Erzsébet, 8 hó, ref., gyermekaszály, — özv. Dézsi Péterné, 61 év, ref., aggkór, — özv. Csapó Péterné, 82 é., ref., aggkór, — Pap Sándorné, 60 év, ref., tüdőlob, — Cseh Margit, 1 év 9 hó, ref., béhurut, — Olasz Gyula, 8 hó, roncsoló toroklob, — Jónás Lajos, 5 hetes, r. kath., gyermekaszály, — Rácz Eszter, 2 év, ref., béhurut, — Marcsi Józsefné, 65 év, r. kath., tüdőlob, — Révész Bálint, 75 év, ref., aggkór, — Sós Ferencz, 3 hó ref., béhurut, — Takács Zsuzsanna, 5 hó, ref., béhurut, — Dertső Ilona, 1 év, r. kath., béhurut, — Mocsári? ref., halvaszül. fiú, — Horváth Eszter, 11 hó, ref., agylob, — Erdélyi Julcsa, 4 hó, ref., béhurut, — Cseresznyés Ferencz, 20 év, ref., tüdővesz, — Csontos László, 60 év, r. kath., végelgyeng, — Tasi András, 1 nap, ref., veleszületett gyengeség, — Hornyák Lajos, 11 hó, r. kath., béhurut. — Összesen volt 33 haláleset, melyek közül 19 az öt éven alóli gyermekekre esik.

* **Tilos a dohányzás.** Nálunk is elkelne az olyan törvény, a milyent az Egyesült-Államokban szavaztak meg, hogy 16 éven alul levő gyermekeknek dohányozniok nem szabad. A kit dohányzáson csipnek, valamint a ki gyermekeknek dohányt ad is, érzékeny pénzbírsággal sújtják.

* **Csoda óra.** Egy schweitz-i óras olyan órát talált fel, mely úgy van beállítva, hogy kilenczezerkilencszázkilencvenkilenc évig mutatja nem csak az időt, hanem az únepeket is és sok más nevezetes dolgot. Tizenhat különböző órát mutat. Angyalok, apostolok, Jézus, Judás, Szent-Péter, a kakas, mind megjelennek a bethlehemi pásztorokkal egyetemben, olyan időkben, a mikor ünnep napok alkalmával soruk van mutogatni magukat. Minden silvester éjjelen Mihály arkangyal is kibújik az órából és eltrombitálja a lefolyt évet. Az óranak több lapja van. Egyik az ezredéveket, a másik a százakat, a harmadik az évtizedeket mutatja. Az órában kakukk is van, csak hogy ez csak a három nyári hónapban kakukkol. Az óra évente egyszer huzatik fel. Az óra ötvenezer márka értéket képvisel. Nyolczvan-ezret már ajánlottak érte, de nem akar tőle megválni Notl Ágoston 27 éves feltaláló, ki fiatal éveit nagy részét az óra szerkesztésére fordította.

* **Az égettek kórvénye.** Ungmegye egyik legnagyobb községe, Bezső, semmivé lett. A kár több 300,000 frtnál. Kende Péter alispán kéro levelet küldött szerze az országba, hogy segítsenek a tűzsújtotta nép nyomorán. Bis dat, qui cito dat.

* Apróságok.

A lelkiismeretes éji ór.

Biró: Micsoda dolog az, János, hogy maga mult éjfékor 12 helyett tizenötöt kürtölt?

Éji ór: Azért volt kérem alássan, mert háromszor nem jól szólt a kürtöm, hát ezeket a hibás kürtöléseket helyre akartam igazítani.

*

A gyermekszobából.

Mama: Most miért nem játszol már Irmácska a babáiddal?

Irmácska: Szégyellem magam köztük, mert sokkal szebben vannak öltözködve, — mint én.

*

Elismerés.

I. Iskolás fiú: Igaz, hogy a papád rendjelet kapott?

II. Iskolás fiú: Igaz bizony. Az én papám nagyon derék ember. — Sok örömet szerez nekem.

*

Alapokok.

Vendég (a vasuti vendéglőben): Miért adnak maguk ily szörnyű kicsi porciókat?

Pinczér: Azért kérem alássan, hogy a vendégek le ne késsenek a vonatról.

*

A drága feleség.

— Tessék, már a harmadik liter bort iszom, mert a feleségem fölmergesített. Meg kell az embernek bolondulni, ha megmondolja, mennyibe kerül egy ilyen nyelves rossz aszsony.

* **A telegráf tökéletesítése.** A kölni táviróhivatal igazgatója Jaite új telegráfot talált fel. Az odaváló Volkszeitungban közzétett adatok szerint a találmány nagy átalakításokat fog előidézni a telegráf-szolgálatban.

* **Dr. Sichernann Adolf,** az összes gyógytudományok tudora, massage-gyógygymnastika és testgyógyászati rendelese Nagy-ujtca 1708 I. emelet. Massage és gyógygymnasztika, izületi lobok, rheumatismus, idült gyomorhurutnál stb. Testgyógyászati és fejlesztési gymnasztika, gerinczefordulések, vérszegénység stb. — Rendelés egész nap.

* **Kinetográf.** Ez Edison legújabb találmányának a neve. A min régóta törí fejét a nagy feltaláló a kinetográf olyan készülék, amely a beszéddel egyidejűleg közvetíti, azaz visszatükrözi a beszélő arcmozdulatait is s így a közönség maga előtt láthatja a fonográfó szónokot vagy énekesnőt. Az új találmány a fonográf és a pillanatnyi fényképfelvétel egyesítése. — A pillanatnyi

fölvétel
másra,
vételt
pedig a
szülék
lemez
készülé
a hang
tartozó
ságonk
szemlé
eneklő
a fonó
ajkakra
segíti a
pillanat
egészen
kinetogr
esetre
igaz, an
dezsőro
beszedé
dulatav
kithetjü

El

költémé
verkötet
való ke
Dolgozta
tam meg
mit igaz
köttel
eszmény
éreznek,
nemeseb
könyvem
jeddő, dis
kötésben
tisztelt
elején m
iveket n
honvédel
ben is v
Budapest
Dura

A

mint tud
nagy k
legtögy
Kalotasz
Gyarmat
házanak
az éppen
sok min
lette azt

Ko

ráljuk, ha
ról Kocsi
83-ik szá
»Kocsi
kesnöje,
hire érke
sen csaló
sem volt
tisztá sze
a győri k

Ju

A hirnev
még e hó
ban s B
A társula
pad kivál
dic asszo
keretben
a művész
foglalni,
szést ar
szerepeln

fölvételek olyan szaporán következnek egymásra, hogy egyetlen másodperc alatt 46 felvételt tükröz vissza a készülék. A fonográfot pedig annyira tökéletesítette Edison, hogy a készülék felőre hosszág működik, anélkül, hogy a lemez kicserélése szükséges volna. — A két készülék együttműködése egész kifogástalan: a hanggal egyidejűleg jelentkezik a hozzátartozó kép. — Ha hinni lehet az amerikai új-ságoknak, a készülék olyan tökéletes, hogy a szemlélő látja a fonográfól beszélő, vagy éneklő ember ajkmozdulatait s azt hiszi, hogy a fonográfól kiönlő hang egyenesen az ajkáról jön. Ezt a csalódást még jobban elősegíti az, hogy Edison fehér falra viszi át a pillanatnyi felvételeket, a melyek így aztán egészen természetes nagyságban láthatók. A kinetográfnek gyakorlati haszna lesz mindenestre azonban szerfölött érdekes. Ha mind igaz, amit Edison környezete a legújabb fölfedezésről mesél, akkor nemcsak kedveseinknek beszédét, hanem az egész embert élethű mozdulataival, egész külső megjelenésével megörökíthetjük és az utókorra hagyhatjuk.

Irodalom és művészet.

Előfizetési felhívás »Uj élet« című költeménykötet. Ket év előtt adtam ki első verketemet. A kritika és közönség részéről való kedvező fogadtatás buzdítólag hatott rám. Dolgoztam tovább, bizva, lelkesedéssel. Azt irtam meg, a mire lelke erősen ösztönzött, a mit igazán átéreztem. Működésemről ez újabb kötetel számolok be. Bizom azokban, kik az eszményiért még ma is buzognak, velem együtt éreznek, együtt gondolkoznak, a szebb, jobb és nemesebb felé törnek, hogy előfizetéseikkel könyvem megjelenését elősegítik. A 10 ivre terjedő, diszes kiállítású mű előfizetési ára: díszkötésben 1 frt. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldányt adok. A kötetet folyó é. decz. elején minden előfizető megkapja. A gyűjtő-ívet nov. 15-ig nevemre címelve (Budapest, honvédelmi miniszterium) még abban az esetben is visszakérem, ha előfizető nem lenne. Budapest, 1891. évi okt. hó. Hazafias üdvözléssel D u r a Máté.

Árpád-minta. Munkácsi Mihály — mint tudva van — mintákat gyűjt honfoglalási nagy képéhez s e végett keresi föl most a legtöbbszörösebb magyar vidékeket. Elment Kalotaszegre is s egy napig Bánffihunyadon a Gyarmathy Zsigmond és neje, az ismert íróhoz hazának vendége volt. Hétfőn kiment kísérőivel az éppen élénken folyó hetivásárra, hol lett sok mindenféle mintát, sőt nagy öröme meglelte azt is, a mit főleg kutat: az Árpád-mintát.

Színház.

Kocsis Etel. Mindég örömmel regisztráljuk, ha jó hírt olvasunk a mi ismerőseinkről Kocsis Etelről olvassuk a »Győri közlöny« 83-ik számában, hol ez időszerint működik: »Kocsis Etelka, a társulat fiatal koloratur énekesnője, elnézésre tarthatott igényt, mert kezdő híre érkezett. A kik erre számítottak, kellemsen csalódtak, mert a kezdetlegességnek nyoma sem volt játékában. Éneke pedig, jól iskolázott, tiszta szép hangjával hamarosan meghódította a győri közönséget.«

Judic asszony művészi körútja. A hirneves francia művésznő, Judic asszony, még e hóban művészi körútra indul Európában s Budapestre is el fog látogatni. — A társulat, mely őt kísérni fogja, a francia színpad kiváló erőiből van összeállítva, mert Judic asszony súlyt fektet arra, hogy hozzá méltó kerethen mutassa be művészetét. A repertoire a művésznő legjobb szerepeit fogja magában foglalni, melyek között a Párisban nagy tetszést aratott legújabb francia vígjátékok is szerepelnek.

A civilizáció gyümölcsei. Ez a czime Tolsztoj Leo gróf egy vigjátékának, mely a napokban került színre a szentpétervári Alexandrinszki-színházban. Meséje a következő: Zvezdincevhez, a fővárosban lakó gazdag urhoz beállit három paraszt, s arra kéri, hogy földjeit részletfizetésre adja el nekik. Zvezdincev, a ki spiritiszta, eltávozik, hogy erre nézve először is a szellemektől kérjen tanácsot. A szellemek tanácsa alapján aztán elutasítja a parasztokat. De a gazdáknak segítségére jön Tanya szolalány, a ki az egyik parasztember fiának a menyasszonya. Tanya elmeséli Zvezdincevnek, hogy menyasszony, s a vőlegénye Szemön kiválóan alkalmas médium spiritisztikus kísérletekre. Zvezdincev kap rajta, s meghívott közönség előtt produkálja Szemönt. A mutatványokat tulajdonképp a díván alá bujt Tanya végezte, a ki gitározott, harmonikázott, s különböző tárgyakat hajlingált a közönség közé. Végére pedig aláírta Zvezdincevvel az okmányt, melyben a parasztnak a földet átengedi. — A színház zsufolásig megtelt, s a közönség sokat mulatott, bár a színészek igen rosszul játszottak. Ez az első eset, hogy Tolsztoj vígjátékkal tett kísérletet.

TÖRVÉNYSZÉK

Szociáldemokrata lapszerkesztő. A magyarországi szociáldemokraták hivatalos közlönyének, a »Népszava«-nak szerkesztője, Radó Ignác ellen sajtórendőri kihágás miatt büntető eljárást indított az ügyészség. A lap ugyanis, a mely szélső tendenciájú cikkei által bizonyos hírnévre tett szert az utóbbi időben, különösen a békésmegyei zavargások és a vasárnapi munkaszünet életbe léptetése alkalmából számos politikai cikket közölt, a melyekben a kormány eljárását igen szigorú kritika tárgyává tette. Ehez azonban joga nem volt, mivel a politikai folyóiratok kiadásához szükségelt 5000 frtnyi kaucziót le nem tette. Csütörtökön tartották meg ebben az ügyben a végtárgyalást. A vádolt szerkesztő elmondta, hogy ő izraelita vallású, nőtlen Magyarországon született, írni olvasni tud és foglalkozására nézve p i p a c s i n á l ó. Meglehető körülmény azonban, hogy a vádott, a ki egy magyar nyelven megfelelő lapnak a felelős szerkesztője és kiadó tulajdonosa, egy á r v a s z ó t s e m t u d m a g y a r u l. Rendesen járat — ugymond — németországi szociális lapokat, kijelölte a megírandó cikket és oda adta a munkatársaknak, hogy fordítsák le. A vád és vádbeszédek meghallgatása után a törvényszék bűnösnek mondotta ki vádlottat és a fenforgó enyhítő körülmények tekintetbe vételével két havi fogságbüntetésre és husz forint pénzbírságra ítélte. Ugy az elítélt, mint a védő felebbezést jelentettek be. A kir. ügyész az ítélet súlyosítása czéljából szintén felebbezett.

A kiszácsi lelkész pöre. A kiszácsi evangélikus egyházközség lelkésze, Stelczter Frigyes, hónapokkal ezelőtt rőpiratokkal tette a nevét ismeretessé, melyekben a legsúlyosabb leleplezések formájában tárgyalja a bácskai sokszor emlegetett állapotokat. Stelczter ezekért az újvidéki törvényszék elé állították, miután már előbb az egyházi hatóság hivatalától felfüggesztette. A törvényszék Stelczter egyévi börtönre, 1500 frt pénzbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte az ügyészi indítvány alapján, »hatóság elleni erőszak büntette, nyilvános becsületsértés vétsége és két rendbeli nyilvános rágalmazás vétségeért.«

Különlélek.

Az Akropolis kirabolatása. Triesztből írják, hogy Athénben az Akropolist, a világ e legnagyobb becsü műemlékét, a szó szoros értelmében kirabolták. Az Akropolisnál alkalmazott hivatalnokok évek óta lopják a legértékesebb műkincseket és idegen — jórészt angol — kereskedőknek eladták. (Az angolok régebben, sajátkezüleg is ellopták a görög műkincseket.) A hivatalnokok rablásait egy német archeológiai-társulat lelepte le, és erre indították meg a vizsgálatot, melynek eredménye megdöbbentő. Az alkalmazottak egy részét vizsgálati fogságba helyezték, más részét pedig elbocsátották.

Esküvő az utcán. Clarksburgban (Amerika) e napokban nagy ünnepeket rendeztek, a melyekre az egész környékről csak úgy özönlött a nézősereg. Bejött a szomszéd faluból egy Riggs nevű fiatal ember is a menyasszonyával. Egész nap gyönyörködtek a nagy látványosságokban, de aztán eszükbe jutott, hogy szállásról is gondoskodni kellene. Megindultak lakást keresni, de aranyakért sem lehetett már külön szobát kapni. Nem volt más választás, mint az utcán tölteni az éjszakát. A mint így töprenkedve mendégáltak a nagy embertömeg sorai között, megláttak egy papot. Hirtelen mentő gondolat villant meg a fiatal ember agyában. Kézen fogta menyasszonyát és a pap elé lépett vele. Elpanaszolták bajukat és kérték a lelkipásztort, hogy ott az utcán adja őket össze. A pap, fölcusdva ámulatából, tanukat hívott elő a nagy nézősereg közül és megeskette az ifjakat, így segítve ki őket nagy zavarukból.

Borzasztó szerelmi dráma híre érkezik Civita-Vecchiából, Róma mellékről, melyben együtt találjuk Romeót, Juliát és Othellót, szerencsétlenségök és bűnösségök egész teljében. A tulajdonképeni hős ezuttal Bonnez, három gyermek atyja, ki viszonyt folytatott Marconi, híres olasz tenorista nővérel. Már régóta gyanakodott, hogy kedvese megcsalja, s csak azt várta, hogy bizonyosságot szerezzen. A féltékenység élesen lát, mert Marconi nővére csakugyan bűnös volt; titokban egy magas állású bankárral szerelmeskedett. Bonnez egyszer megleste őket s adáz haragjában a férfit ott nyomban, k i l e n c z f e j s z e c s a p á s s a l a g y o n v a g d a l t a. Azután pedig önként jelentkezett a rendőrségnél. Véres szerelmi dráma, a mely nem ritkaság ott, a forró égélj alatt.

Közgazdaság.

Gyümölcsfa-tenyésztés kézikönyve cz. közhasznú munkát adtak ki Lippán Erdmann Róbert és Volhavszky Gyula. A számos illusztrációval ellátott könyv szerzőknél Lippán (Temesmegye) 1 frt 20 krért rendelhető meg. Ajánljuk a kertészet barátjainak figyelmébe.

Harcz a dohánygyárakért. A pénzügyminiszter expozéjában kifejtette, hogy új dohánygyárakat fog létesíteni s azokat oly vidékeken fogja elhelyezni, a melyek lakossága a fillokszéra pusztításai következtében sokat szenvedett. Az új dohánygyárak közül kettőnek a székhelye gyanánt Ó-Buda és Sátoralja-Ujhely vannak dezinálva. A harmadiknak elnyeréseért Arad fáradozik, a melynek szőlőit a fillokszéra szintén tönkretette. A megyegyűlés és a városi képviselő-terület is elhatározta, hogy bizottság útján fogják kérni Arad számára a harmadik dohánygyárát.

Budapesti gabonatözsde. Október 16-án. Buza tavaszra 10'93 pénz 10'95, őszre 10'83 pénz, 10'84 áru. — Tengeri 1892 maj.— jun. 5'72 pénz, 5'73 áru. Zab tavaszra 6'15 pénz, 6'16 áru, őszre 6'05 pénz, 6'07 áru. — Káposztarepcze aug.—szept. 13'80 pénz, 13'90 áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 15

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronkint 300—400 klgon felüli sulyban) —, —, —, —. 2) Öreg közép (páronkint 300—400 klg-sulyban) —, —, —, —. 3) Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 46.50—47.— 4) Fialat közép (páronkint 251—320 klg, sulyban 48.—48.50— 5) Fialat könnyű (páronkint 250 klgmíg terjedő sulyban) 50.—50.50 II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) —, —, —, —. 7) Közép (páronkint 220—280 klg, sulyban) —, —, —, —. 8) Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő sulyban) 49.—50.—. III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban, 46.50—47.— 10) Közép (páronkint 220—260 klg, sulyban) 46.50—47.— 11) Könnyű (páronkint 220 klgmíg terjedő sulyban) 47.—48.— Sertés létszám: októb. 13 napján volt készlet 133,019 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizaltni való sertés —, —, —, —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 2303 drb.

Szerkesztői üzenet.

K. S. urnak, Hódmezővásárhely. Azon számmal, melyben a Révész Bálint arcképe megjelent, nem szolgálhatunk. Ugy elkapkodta e számot a közönség, hogy magunknak se maradt belőle.

O. L. urnak, helyben. Uraságot szintén gyanuba fogjuk s azt mondjuk, hogy nem az előfizetők, hanem a »potya-olvasók« népes fajához tartozik. Az a cikk, a miben ön trágárságot lát, hiven fejezte ki azon hangot, mely bizonyos körökben uralkodik. Ez volt a cikk czélja s úgy látszik, hogy e czélt el is érte. Hogy ön ezt nem értette meg, arról nem tehetünk; valamint attól sem félünk, hogy családja kezébe eszentül őrizkedni fog lapunkat adni. Ezt bizonyára eddig se tette ön, hanem valamelyik kávéházban, vagy olvasó-körben, potyán olvasta lapunkat. Férmedvényeivel tehát hagyjon nekünk békét!

Régi előfizetőknek, helyben. Ön azt szeretné, hogy mi is adjunk pénteken lapot, mint többi lapársaink teszik. Sajnáljuk, de kívánságának nem tehetünk eleget, mert azon túlfeszített versenybe, melybe lapársaink bele-keveredtek, mi nem mehetünk bele. Ha ők egymást akarják rontani, ám tegyék, — de ez a verseny a debreczeni viszonyok között, midőn temérdek a »potya-olvasó«, de csekély az előfizető közönség, nem fizeti ki magát. Különben sem sokat ér az a pénteki p a s z u l y - l a p!

A — r urnak, helyben. Önnek is a fenti üzenet szól, azon pótlással, hogy midőn valami rendkívüli nagy esemény történik, mely szükségessé teszi, hogy kivételes álláspontra helyezkedjünk, akkor pénteken is megjelenik lapunk rendkívüli kiadásban — de rendszeressé a pénteki lapot nem tesszük!

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Kardos Lászlónál

CZEGLÉD-UTCZA

Finom és diszes

téli szoknyák

fehér és színes.

456.

3.

NŐI DIVAT TEREM.**Kunz József és Társa**czégnél
DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évadra a

legujabb divatkelmék
dus választékban raktárra érkeztek,

melyekből kivánatra saját újonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által ízlésteljesen és jutányosan állítatunk elő.

Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg

413

nagy raktárunk

—7

Menyasszonyi ketengyék

kiállításához teljes választékot nyújt.

Hirdetés!Válogatott jó száraz deszkából készült
szobapadozat táblákat

tartunk készletben, a melyeket úgy táblaszámra adva, valamint lerakva, a n. é. közönség teljes megelégedésére pontosan teljesítünk, valamint az építkezés teren előforduló bármilyen

ASZTALOS MUNKÁKAT

a legjutányosabb árban elkészíteni elfogadjuk.

DEBRECZENI ASZTALOS EGYLET

Varga utca 2247.

447 2—3

Árverési hirdetmény.

Az alföldi takarékpénztárnál Debreczenben elzálogosított és kamathátralékos következő számú zálog tárgyak u. m.:

2856,	2934,	2942,	3001,	3083,	3115,	3122,
3330,	3421,	3490,	3615,	3637,	3643,	3722,
3752,	3782,	3838,	3857,	3870,	3888,	3953,
4007,	4019,	4035,	4121,	4136,	4161,	4175,
4191,	4234,	4242,	4249,	4252,	4257,	4371,
4340,	4349,	4357,	4360,	4383,	4392,	4397,
4489,	4520,	4521,	4550,	4574,		

folyó évi november hó 3-án délután 3 órakor az intézet helyiségében nyilvános árverésen eladni fognak.

Az igazgatóság.

458. 1—1

NYILT-TÉR.

A legjobb és legegészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognacka vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületek adta

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYU-KÖR

oltja a szomjat, húsit és felfrísít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Eladó szőlők és földek.Az Elepen, az Alomzugban 8 és $\frac{3}{4}$ nyilas tanyaföld, a Halápon 3 boglyás kaszáló, a hatvan-utcai kertben $2\frac{1}{2}$ nyilas szőlő, és Csige-kertben $1\frac{1}{2}$ nyilas szőlő és a Meszena-utcai 541. számú ház külső és belső szántóföldjevel, örök áron szabad kézből eladó.

Értekezhetni mindezekről: Csapó-Könyök-utca 573. sz. háznál Kovács Istvánné Kovács Erzsébet asszonynyal, mint örökösse.

361.

3—2

JUTÁNYOS

szabott áron

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

Kasan, Flanell, Moidon,

Legujabb ruhadiszek,**FEKETE DIVATKELMÉK,****színes és fekete selymek,****Mosó velezek,****TÉLI HIMALAYA KENDŐK,**

selyem- és haraszt-kendők,

Gyermek tricót-öltönyök,

Normal, gyapju és pamut

ALSÓ INGEK,

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk

BRASSÓI POSZTÓKBAN,

Takarók és lópokrócokban.

401 32

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

bőr, pókróc, szőnyeg, szeredás és kötél-áru**KERESKEDÉSEMET**a »Bika« helyiségéből **nagy-hatvan-utca 1099. számú házhoz áthelyeztem.**

»A ki lovát kiméli, lópokrócot vegyen neki, melegét.«

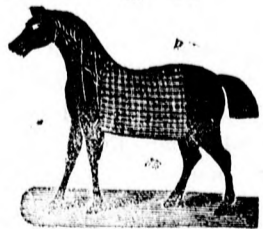
Midőn tehát a t. gazda urak figyelmét a kitűnő gyártmányokra kiterjeszteni bátorodom, továbbra is ajánlva magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába, vagyok

tisztelettel

Mayer Ferencz.

450

12—2

SZÖNYEGEK,

függönyök, ágy- és asztal-terítők

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.

401. 29.

Értesítés.

Van szerencsém a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletembe a legkitünőbb gyártmányu

AGYAG- É MAJOLIKA-KÁLYHÁKAT

bevezettem és egy nagyobb szabásu **felállított** mintakályha, valamint készlet-raktár fölött rendelkezem.

Tekintve, hogy gyárosom a **legügyesebb** és legmegbízhatóbb kályhaszerelőjét bocsájtotta rendelkezésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőim igényeinek tökéletesen megfelelhettek.

Midőn a t. építész urakat és a n. é. közönséget

AGYAG-KÁLYHA RAKTÁRAM

megtekintése czéljából tisztelettel meghívom, egyuttal felhívom becses figyelmöket legdusabban felszerelt **vas-kályha raktáramra**, fa, szén és koksztűtésre.

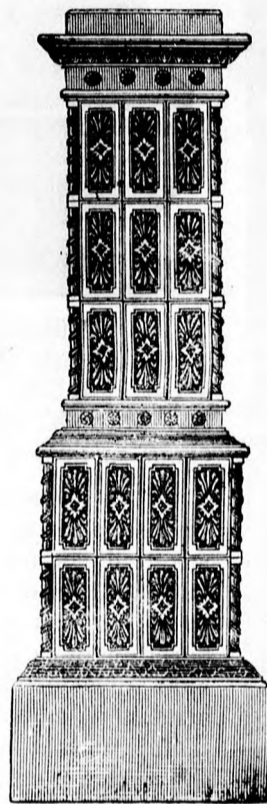
Képes árlapok bérmentve. Tisztelettel

402 96

Tóth Gyula

Debreczen, városház sarkán.

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA.

MAGYAR KIRÁLYI

ORSZ. KÖZPONTI MINTAPINCZE

kizárólagos elárusítási képviselet

BUDAPEST, MÉRLEG-UTCZA 4.

ajánlja

kitünő minőségű palaczkborait.

Borok hordókban is szállítatnak.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Fiókaruda:

Erzsébet-körut 56. szám alatt, Korányi F. tanár ur házában.

A képviselet:

443 3-2

Budapest, mérleg-utca 4.

Sürgönyezim: Gebauer Debreczen. — Telefon.

an szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy midőn „Első hazai érczkoporsó-gyáramat“ ismét tetemesen megnagyobbítottam, egyidejűleg

DEBRECZENBEN

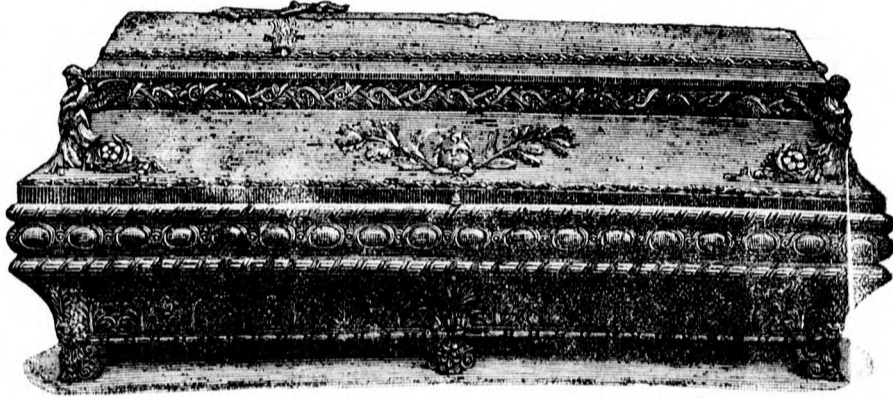
a Nagytakarékpénztár régi helyiségeiben, a városháznak czegléd-utca felől eső részén, egy a mai kornak és igényeknek minden tekintetben megfelelő, első rangu.

dísz temetkezési intézetet

rendeztem be; azt folyó évi október hó 1-én már meg is nyitottam és elvállalom

temetések rendezését

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

A berendezéshez és különösen temetések rendezéséhez szükséges felszerelvények, ugymint különféle üveges és nyitott díszes halottas kocsik, dísz egyenruhák és ravataloknál; valamint számtalan egyéb kellékeknél, sem fáradságot, sem költséget nem kiméltem, hogy azokat a legpompásabb kivitelben szerezhessem meg és bocsáthassam a t. gyászos felekezet rendelkezésére.

Különösen ajánlom a t. gyászos feleknek szives figyelmébe, hogy saját gyártmányu ércz- és fa-koporsóimat temetkezési intézetemben is **gyári nagyban eladási árakban fogom elárúsítani**; miáltal az egyes temetések költségei, tetemesen mérsékelve lesznek; s azonkívül előnyös összeköttetéseimmél fogva, az egyéb hozzá tartozó czikkeket is, a lehető legjutányosabb árakban fogom számíthatni.

Díszes halottas kocsijaimat vidékre kívánatra ki is köleszöm, igen mérsékelt díjjak felszámítása mellett.

Temetkezési intézetem elvállalja továbbá hullák el- és haza-szállítását bárholnan és bárhová, valamint arra való engedélyek beszerzését is sat. szintén a legillóbb áron.

Tájékoztásul van szerencsém saját gyártmányu érczkoporsóim árait közzétevésképp jegyezni:

- 1 díszes gyermek érczkoporsó, ezüst szín arany díszszel 6 forinttól feljebb.
- 1 díszes 200 cm. nagy érczkoporsó, bármely színben, arany vagy ezüsttel 26 forinttól feljebb.

Készítem továbbá a legdiszesebb Sarkaphagokat is, különböző árakban. Érczkoporsógyáram, mely 25 év óta működik, kizárólag e szakmában, s gyártmányai nemcsak az országban, de külföldön is előnyösen ösmeretesek, elég biztosíték arra, hogy a legkényesebb igényeknek új vállalatommal is minden irányban meg fogok felelni, amit legfőbb czélomnak ki is tűztem, s így bizton remélem a nagyérdemű közönség, illetve a t. gyászos feleknek becses bizalmát és pártfogását.

Debreczen, 1891. szeptember hó.

382 —4

Kiváló tisztelettel

GEBAUER KÁROLY,

az »Első hazai érczkoporsó-gyár« (m. kir. szabadalom) és a fenti »Temetkezési intézet« tulajdonosa.

Sürgönyileg rendelt áruk a legelső vonattal küldetnek, csupán az ár és nagyság megjelölése szükséges!

Előleges költségvetések temetkezési intézetemben kívánatra legott nyújthatnak!